

Zebraone obserwacje pozwalają na wysunięcie następujących wniosków:

1. Wystąpienie masowych zachorowań krów z objawami ospy wymion było bezpośrednio związane ze szczepieniami dzieci krowianką przez służbę zdrowia.

2. Zapalenia mięszsowe wymion, które wystąpiły w czasie enzootii z trudem dały się opanować dopiero po zastosowaniu preparatu Reverin. Po wyleczeniu, krowy te zostały skierowane na ubój ze względu na zupełną bezmleczność.

3. Krowy zaszczone podskórnie krowianką użytą do szczepienia ludzi w rozcieńczeniu 1:1000 nie wykazały żadnych objawów ogólnych ani miejscowych i okazały się odporne na zakażenie krowianką w warunkach naturalnych.

Adres autora: lek. wet. Henryk Łapiński, Olecko, ul. Dzierżyńskiego 32 m. 1, woj. Białostok.

KAROL KOTOWSKI

Bolesławiec Sl.

TZW. LETNIE LUB PASTWISKOWE ZAPALENIE WYMIENIA U KROWY

W lipcu 1968 r. zgłoszono schorzenie wymienia u 6 letniej krowy rasy n.c.b. przebiegające złym samopoczuciem i zmniejszonym apetytem. W wywiadzie stwierdzono, że proces chorobowy trwa od 4 dni tj. od momentu porodu i dotyczy prawej przedniej ćwiartki wymienia oraz, że czyniono próby leczenia wcierając maść kamforową 2 razy dziennie w chorą ćwiartkę wymienia. Tego rodzaju 4 dniowe leczenie nie dało oczekiwanych rezultatów, co skłoniło kierownictwo gospodarstwa do zwrócenia się o pomoc lekarską.

Badaniem klinicznym stwierdzono: temperaturę 39,8°C, tętno 76, oddechy 18. Oglądaniem zauważało się wyraźną prawostronną asymetrię gruczołu mlecznego, a zwłaszcza prawej przedniej ćwiartki, z miernego stopnia, zaczerwienieniem skóry.

Omacywanie chorej ćwiartki wykazało dużą bolesność, podwyższoną ciepłotę i znaczne stwardnienie. Wydzielina tej ćwiartki wymienia w ilości około 40 cm³ była koloru szaro-zółtego, skłaczone, o bardzo nieprzyjemnej gnilnej, odrażającej woni. W wydzielinie tej (Nr bad. V/1823/68 ZHW Wrocław z dnia 15.VII.68 r.) stwierdzono obfity wzrost *Corynebacterium pyogenes*.

Wynik badania bakteriologicznego upewnił w rozpoznaniu, że chodzi o „letnie zapalenie wymienia”. Przypadek ten jest tym bardziej ciekawy, że *C. pyogenes* stwierdzono w czystej kulturze, gdy natomiast Stuartowi i wsp. udało się to na 80 badanych próbek tylko w 4 przypadkach.

Pomimo niepomyślnego rokowania ze względu na długotrwały proces chorobowy (4 dni) zdecydowano krowę leczyć (wg Zebrackiego — 1) podając do chorej ćwiartki wymienia poprzez kanał strzykowy 900 tys. jedn. penicyliny prokainowej i 1 g streptomycyny w 40 ml wody destylowanej, po uprzednim dokładnym zdojeniu cuchnącej wydzieliny. Po 12 godzinach powtórnie zdojono zawartość i podano 2 tubki „bykocylin”.

W ten sposób postępowano przez 3 dni, co nie przyniosło oczekiwanego efektu, (wydzielina nie uległa zmianie, zmniejszyła się tylko jej ilość do kilku cm³) co można było uznać za zapuszczenie tej ćwiartki. Samopoczucie krowy i apetyt powróciły do normy. Niepowodzenie w leczeniu stało się przyczyną odmowy kierownictwa gospodarstwa do dalszego leczenia.

Piśmiennictwo

1. Zebracki A.: Przegląd Hodowlany, 25, 21, 36, 25, 1967.

Adres autora: lek. wet. Karol Kotowski, Bolesławiec Sl., ul. Polna 3/14, woj. wrocławskie.

ZAGADNIENIA SPOŁECZNO-ZAWODOWE

WŁADYSŁAW LUTYŃSKI

Warszawa

Postępowanie egzekucyjne w weterynarii

Zadania, jakie ma do wykonania służba weterynaryjna szczególnie w dziedzinie zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych i nadzoru sanitarno-weterynaryjnego, są realizowane za pomocą różnych środków. Jedną z zasadniczych form działania państwowej administracji weterynaryjnej różnych szczebli w tym zakresie jest z jednej strony stanowienie norm generalnych, tj. przepisów ogólnie obowiązujących, z drugiej wydawanie indywidualnych aktów administracyjnych (decyzji administracyjnych).

Jest rzeczą niezmiernie ważną, żeby nakazy i zakazy administracyjne wynikające z powyższych przepisów i aktów administracyjnych były wykonywane, gdyż w przeciwnym wypadku służba weterynaryjna nie byłaby w stanie realizować postawionych przed nią zadań. Jeżeli bowiem ten, kogo nakaz lub zakaz dotyczy, nie chce się do niego zastosować (np. posiadacz bydła dotkniętego gruźlicą na terenach objętych powszechnym zwalczaniem tej choroby nie doprowadzi je na spód celem wykupu) to organ administracji weterynaryjnej musi mieć środki do przeprowadzenia swej woli, gdyż w przeciwnym razie wszelkie administrowanie byłoby niemożliwe (w przypadku nie doprowadzenia bydła gruźliczego do wykupu walka z tą chorobą byłaby iluzoryczna). Jeżeli osoba zobowią-

wiązana nie wykona dobrowolnie nakazu administracyjnego, to zachodzi potrzeba przymusowego jego zrealizowania i wszczęcia w tym celu postępowania egzekucyjnego.

Zastosowanie środków przymusu powinno być środkiem ostatecznym. Obowiązkiem organów administracji (zgodnie z art. 9 kodeksu postępowania administracyjnego) jest w drodze wyjaśnienia i przekonywania doprowadzić w miarę możliwości do dobrowolnego wykonania decyzji administracyjnych. Poza tym niektóre przepisy weterynaryjne przewidują stosowanie bodźców ekonomicznych mających skłonić osoby zobowiązane do przestrzegania przepisów bez potrzeby użycia środków przymusu (np. przyznawanie zapomóg i nagród w przepisach o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych). Jeżeli mimo to przepis wynikający z aktu normatywnego bądź akt administracyjny nie jest wykonany, to jest niezbędne użycie przymusu państwowego przez zastosowanie:

- 1) sankcji karnej bądź karno-administracyjnej,
- 2) środka egzekucyjnego.

Sankcje typu karnego, szczególnie w weterynarii, nie zawsze będą skuteczne. Samo ukaranie przez sąd lub kolegium karno-administracyjne nie doprowadza automatycznie do wykonania nakazu administracyj-